

Õiguskantsler

Teie 29.10.2022 nr

Meie 01.11.2022 nr 16-5/221551/2205703

Laste andmete avaldamine ajakirjanduses ja sotsiaalmeedias

Austatud avaldaja

Pöördusite õiguskantsleri poole murega laste delikaatseid eraelulisi andmeid sisaldavate sotsiaalmeedia postituste pärast. Tänan Teid hoolimise eest. Jagan täielikult sügavat muret lastele tekitatud kahju pärast. Meie kõigi ülesanne on anda oma parim, et kahju ei süveneks. Muuhulgas on oluline mitte pikendada lapsi taasohvristavat avalikku käsitlust sotsiaalmeedias jm.

Politseiuurija ja ringkonnaprokurör on fotosid hinnanud, fotodega seonduvaid küsimusi on hinnanud ka kohus kõigis kolmes kohtuastmes. Tõenditele tuginedes on otsustatud, et süüteo tunnustele vastavat tegu pole toime pandud.

Laste hooldus- ja suhtlusõigust käsitletud kohtuasi oli laste kaitseks kuulutatud kinniseks. Avalikkusele, sealhulgas õiguskantsleri ametkonnale on kättesaadavad vaidlevate poolte väited, vihjed ja kirjeldused. Sellest teabest ei saa kellelegi piisata juhtunu erapooletuks kommenteerimiseks.

Õiguskantsler on mitmel korral kohtunud ajakirjandusorganisatsioonide esindajate ja ajakirjanikega ning selgitanud, kui oluline on austada lapse perekonnaelu puutumatumust ja seada esikohale lapse huvid.

Nii sotsiaal- kui tavameedias andmeid avaldades tuleb alati kaaluda, kas konkreetse kannatanu identifitseerimine on vajalik ja milliseid kannatusi võib see kaasa tuua asjaosalistele. Asjaoludest sõltuvalt võib laps olla äratuntav ka siis, kui tema nime ega nägu ei avaldata.

Paraku on seekord meediakäsitluse ja sellega kaasnenud aruteluga sotsiaalmeedias tekitatud konkreetsetele lastele suurt ja korvamatut kahju. Laste nimede, piltide ja muu juhtumiga seotud eraelulise teabe jagamine kommentaarides ja postitustes on keelatud.

Leian, et kõik laste huve juba kahjustanud ja jätkuvalt kahjustavad materjalid tuleb kustutada, loodan siin meediaorganisatsioonide koostööle ja mõistvale suhtumisele. Tunnustan Kuku Raadio juhtkonda selle eest, et üks lapse delikaatseid andmeid kajastanud saade ei ole enam järelkuulata.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Igäüks, kes märkab veebis last kahjustavat postitust või kommentaari, võiks sellest teada anda [veebipolitseinikele](#).

Kõigil täiskasvanutel tuleb hoolikalt kaaluda, mil viisil laste tegemisi jäädvustada ning kuidas neid fotosid ja muid salvestisi säilitada. Alati tuleks endalt küsida: kas laps on teismelise või täiskasvanuna nõus nende fotode võimaliku avalikustamisega. Pilveteenuste turvalisus ei ole täielikult tagatud, tuleb olla valmis, et ka pahatahtlike kavatsusteta tehtud ja säilitatud fotod võivad jõuda isikuteni, kes kasutavad neid taunitaval moel. Oma vastutustundliku käitumisega on täiskasvanud eeskujuks lastele. Nii õpivad ka lapsed juba varases eas, et endast ega teistest alasti pilte ei tehta ning ei lubata endast selliseid pilte ka teistel teha.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise